

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Patxi Etxeberria Zubiria

*Orio, Gipuzkoa
(1930-2025)*

Aurkibidea

Biografia

"Pako Erretzabal" bezala ere ezaguna, bere herrian. Orioko Erretzabal baserrian jaio zen, Ortaika auzoan. Zortzi senide ziren (zaharrena Zumaian jaioa, gainerakoak Orion). Gurasoak Usurbilgoak ziren, Aginagakoak biak ere; hori bai, amaren familia Aian bizi izan zan, Saltxipin. Gerra ostean gazterik hil zen aita, tifusarekin, eta garai gogorrak izan ziren familiarentzat. Aiton-amonak ere beraiekin bizi ziren. Umetatik hasi zen lanean, etxera diru pixka bat eramateko. 9 urterekin eskabetxe lantegira joaten zen, 11rekin adreilu lantegian zebilen. 13rekin itsasora joan zen, arrantzara. Burgosen egin zuen soldadutza, eta bueltan Orioko ontziolan hasi zen lanean. Iñaxi Etxeberria oriotarrarekin ezkondu zen, Lasarte-Oriara, eta arrandegia jarri zuten han. Patxi bertsolaria izan zen: 50 urtetik gora egin zituen plazaz plaza. Bertsolaritzarekin lotutako hainbat kontu kontatu zizkigun.

Zintak

ORI-017

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2014-02-27
- **Iraupena:** 64 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

ORI-018

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2014-02-27
- **Iraupena:** 91 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

- **Kodifikatzailea:** Sapsootham, Itziar

ORI-019

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2014-02-28
- **Iraupena:** 103 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

ORI-020

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2014-02-28
- **Iraupena:** 82 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

ORI-021

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2014-04-05
- **Iraupena:** 75 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Idoia

ORI-022

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2014-04-05
- **Iraupena:** 48 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Lizeaga, Irati

ORI-023

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2014-04-05
- **Iraupena:** 74 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Lizeaga, Irati

Pasarteak

1. Erretzabalen urik ez, argia eskas eta basorik ez

- **Erref:** ORI-017/003
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:02:52. **Bukatu:** 00:05:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

<p>Zumaiaara ezkondu ziren gurasoak eta ondoren Erretzabalera joan ziren. Amari entzuten zioten Zumaian bizi zela ondo. Erretzabalen ez zen urik eta argia ere eskas. Basorik ere ez zeukaten etxean. Bizilekua oso polita dela dio. Amak hamabi seme-alaba izan zituen eta zortzi bizi izan ziren. Baserrian alaba bat geratu zen.</p>

2. Ura ekartzeko nola moldatzen ziren

- **Erref:** ORI-017/005
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:06:06. **Bukatu:** 00:08:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Hiru baserri elkarren ondoan ziren eta hirurak urik gabe. Posadera bat bazeukaten baina berehala husten zen. Ura nondik ekartzen zuten kontatzen du. Ama nola moldatzen ote zen ez du ulertzen, hainbeste ume, aitona itsua eta amona adinekoa izanda. Sua egiteko zotzak biltzen zituen. Etxeko aitona oso ona eta amona gogorra zirela gogoan dauka.</p>

3. Eskabetxeran lanean bederatzi urterekin

- **Erref:** ORI-017/006
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:08:33. **Bukatu:** 00:10:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Arrain fabrikak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

Bederatzi urterekin eskabetxean hasi zen lanean, beste ume askorekin batera. Orduko hiru txakur txiki irabazten zituen. Zakua janzten zuten lanerako baina busti-busti eginda ibiltzen ziren.

4. Eskabetxerako lana nolakoa izaten zen

- **Erref:** ORI-017/008
- **Iraupena:** 0:03:18. **Hasi:** 00:10:29. **Bukatu:** 00:13:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Arrain fabrikak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

Pezeta bat irabazteko lan asko egin behar izaten zuen. Eskabetxean nola lan egiten zuen azaltzen du. Tina batean ura gatz askorekin jartzen zuten eta hara botatzen zuten antxoa. Ondoren, antxoa zesto txiki batzuetara atera eta emakumeei eramaten zieten. Ordu asko egiten zuten lan. Bi edo hiru eskabetxera zeuden.

5. Obran arotzei laguntzen umetan

- **Erref:** ORI-017/009
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:13:47. **Bukatu:** 00:16:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:

Obra batean lanean hasi zen gero, laguntzaile. Han lehorrago lan egiten zuten behintzat. Arotzak enkofratzen aritzen ziren; arotzak ateratako iltzeak bildu, garbitu eta enkarguak egiten aritzen zen. Astea pasata, hamar durokoa lortzen zuen eta poz handia ematen zion. 1941eko kintoa zen anaia eta soldadu eraman zuten.

6. Aita gaixotu eta hil zenekoa

- **Erref:** ORI-017/012
- **Iraupena:** 0:04:52. **Hasi:** 00:20:02. **Bukatu:** 00:24:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Hamabost urte zituela hil zitzaion aita. Abereekin ibiltzeko sail zailak zirela dio. Aita arotz lanetan aritzen zen obretan. Etxe bat berritzera zihoazela, gaixotu egin zen aita eta hil. Zehatz kontatzen du.

7. Anaia soldadu zazpi urtean

- **Erref:** ORI-017/014
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 00:26:04. **Bukatu:** 00:29:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Anaia soldadu eraman zutenean, ez zen gerran ibili baina trintxerak egiten aritu zen. Bi joanaldi egin zituzten, denera ia zazpi urte. Non zebilen ere ez zuten jakiten. Erriberan ari zirela, trena pasatu zen eta anaiak agurtu egin zituen.

8. Obusa etxe ondora

- **Erref:** ORI-017/015
- **Iraupena:** 0:02:47. **Hasi:** 00:29:04. **Bukatu:** 00:31:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gerra hasi zela esaten zutela gogoratzen da eta etxe ondoan barrena soldadu asko pasatu zirela. Behin, amarekin sukaldean zeudela, obus bat etxetik gertu bota zuten eta ez zen lehertu. Kontuak entzuten zituzten baina umea zenez, ez dauka askorik gogoan.

9. Aginagako lehengusuak gerra garaian desagertu

- **Erref:** ORI-017/016
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:31:51. **Bukatu:** 00:32:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Gerra garaian, Aginagako aitaren aldeko lehengusu bat eraman egin zuten eta ez zen berriz agertu. Beste lehengusu batekin ere berdin gertatu zen.

10. Gerra ostean, udaletxera entregatu behar

- **Erref:** ORI-017/017
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:32:51. **Bukatu:** 00:35:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerra ostean, ogia jan nahi eta ezin; beste gauza asko ere bai. Udaletxera hainbeste entregatu behar izaten zuten, izan ala ez izan; artoa, baba, garia eta patata. Eraman egin behar izaten zuten bertaraino.

11. Arrantzaleek arraina debalde

- **Erref:** ORI-017/019
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 00:38:04. **Bukatu:** 00:39:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Arrantzaleek asko eman izan dute beti. Baina, batzuetan haiek ere gutxi hartzen zuten eta ez zuten banatzekorik izaten. Orion lantegirik apenas zegoen.

12. Etxean egindako zirekin eta hanka hutsik itsasora

- **Erref:** ORI-017/020

- **Iraupena:** 0:02:51. **Hasi:** 00:39:58. **Bukatu:** 00:42:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontziko bizimodua

Laburpena:

Mutil koxkorrak itsasora joaten ziren lanera. Hamahiru urterekin hasi zen bera; gaua luzea izaten zen, eta bustita eta hotzak egoten ziren. Zirak ez ziren onak; etxean nola egiten zituzten azaltzen du. Hanka hutsik ibiltzen ziren normalean arrantzaleak. Eskalapoietarako ohiturarik ez zegoen Orion; Santoñan ikusten zituzten.

13. Itsasontzian laguntzaile; mutiko gazteei tratu txarra batzuetan

- **Erref:** ORI-017/021
- **Iraupena:** 0:04:36. **Hasi:** 00:42:49. **Bukatu:** 00:47:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantzaleen arteko bereizketak

Laburpena:

Neguan gutxi joaten ziren itsasora, txitxarrotara noizbait ez bazen. Udaberritik udazkenara bitartean egiten zuten lan. Itsasoan lehenengo lana laguntzaile moduan egin zuen; denek agintzen zioten. Mutil gazteak gaizki tratatzea ohikoa zela dio, lanik gehiena egiten bazuen ere.

14. Antxoa ardoran harrapatzen zuten

- **Erref:** ORI-017/023
- **Iraupena:** 0:03:24. **Hasi:** 00:48:29. **Bukatu:** 00:51:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Antxoa

Laburpena:

Bera hasi zenerako, motorra zeukan "Reina de los ángeles" ontziak. Antxoa ardoran harrapatzen zen, asko. Begiz ikusten zen antxoa. Mutikoa zela, baporearen parean sonda botatzen zuten. Zuritasuna ikusitakoan, sarea botatzen zuten.

15. Batzuetan arrainik harrapatu ezin

- **Erref:** ORI-017/024
- **Iraupena:** 0:04:08. **Hasi:** 00:51:53. **Bukatu:** 00:56:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Antxoa
- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasontziko bizimodua

Laburpena:

Tokatu izan zaio gau batean hamabost aldiz sarea bota eta denetan kale egitea. Arrain asko harrapatzen zuten gehienetan. Madarikazioka aritzen ziren, harrapatu ezean. Elizkoiak izan dira oso Orion.

16. Antxeta eta izurdea gidari

- **Erref:** ORI-017/025
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:56:01. **Bukatu:** 00:57:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Fauna » Natura » Basoko animaliak » Ugaztunak

Laburpena:

Antxeta eta izurdea gidari onak direla dio, arraina non dagoen jakiteko.

17. Denborale gogorrek harrapatu zituenekoa

- **Erref:** ORI-017/027
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:58:45. **Bukatu:** 01:01:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsasoko arriskuak

Laburpena:

Behin denborale gogorrek harrapatu zituen, gaua zen eta argi bati jarraiki lehorrera heldu ziren. Herrian galdu egin zirela pentsatu zuten. Irurako soldadu desertore batekin topo egin zuten lehorrean eta lagundu egin zien, dirua lortzen.

18. Igerian jakin ez eta itsasoan lanean

- **Erref:** ORI-017/028
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 01:01:09. **Bukatu:** 01:03:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Angulak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak

Laburpena:

Igeri oso gutxi dakiela dio. Bere koinatuak urte askoan lan egin du itsasoan igerian jakin gabe. Errioan ibiltzen ziren beti, ala (ibaiko ontzia) hartuta, eta ez zuten beldurrik izaten. Gaztetan angula asko harrapatzen zuten.

19. Angulak harrapatzen

- **Erref:** ORI-018/001
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:01:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Angulak

Laburpena:

Gaztetan angulen bila joaten zen, hasieran aitarekin eta gero anai-arrebekin. Erreka inguruan gauza ezberdinak biltzen zituzten txanpon batzuen truke.

20. Angulak harrapatzeko ala ontzia

- **Erref:** ORI-018/002
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:01:14. **Bukatu:** 00:03:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Angulak

Laburpena:

Angulak harrapatzeko ala ontzia nolakoa den. Aginagako jendeak, Orioko hondartzako harea hartzen zuen gero obrak egiteko. Beti ibaian inguruan ibili dira baina ez daki ondo igeri egiten.

21. Angulak harrapatzeko tresnak

- **Erref:** ORI-018/003
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:03:04. **Bukatu:** 00:04:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Angulak

Laburpena:

Angulak harrapatzeko "balla" nola erabiltzen zuten.

22. Angulak harrapatzeko baimena; kupoak

- **Erref:** ORI-018/004
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 00:04:40. **Bukatu:** 00:06:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza-kanpainak » Angulak

Laburpena:

Gaztea zenean angula asko zegoen eta gero gutxitzen joan zen. Garai batean, ez zegoen kuporik angulak harrapatzeko, nahiz eta baimen bat atera behar zen. Guardia Zibilak kontrolak egiten zituzten.

23. Lapak eta lanpernak

- **Erref:** ORI-018/005
- **Iraupena:** 0:03:44. **Hasi:** 00:06:41. **Bukatu:** 00:10:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Arrantza motak » Harraldeko arrantza

Laburpena:

Lapak eta lanpernak hartzen jendea ibiltzen zen, baina haiek beti erreka inguruan ibili dira arrantzan edo egurra garraiatzen. Gaur egun oso kontrolatuta dago. Harroketan arrantzan ibiltzea arriskutsua da.

24. Arrantzako sareak tindatzen

- **Erref:** ORI-018/007
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:11:26. **Bukatu:** 00:13:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak

Laburpena:

Arrantzako sareak tindatu egiten ziren eta denen artean garraiatzen zituzten. Tindaketa, etxe-azpian egiten ziren. Orion "tintatu" esaten dute baina beste herrietan ezberdina da.

25. Arrantzale izatetik, itsatsontziak egitera

- **Erref:** ORI-018/009
- **Iraupena:** 0:03:07. **Hasi:** 00:15:58. **Bukatu:** 00:19:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

Gaztetan itsasoan lan egin zuen. 24 urte bete baino lehenago utzi zuen baina itsasontziak egiten hasi zen arotz moduan. Aritza erabiltzen zen gehienbat.

26. 1956ko otsaila guztian zehar, elurra

- **Erref:** ORI-018/010
- **Iraupena:** 0:03:03. **Hasi:** 00:19:05. **Bukatu:** 00:22:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak
- Natura » Meteorologia

Laburpena:

Lasartetik Oriora lanera bizikletaz joaten zen. Batzuetan, bustita ere itzultzen zen etxera. 1956an, otsaila guztian zehar elurra eta izotza egin zuen.

27. Arrandegia zabaldu zuten; bisigua, angulak...

- **Erref:** ORI-018/012
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:26:13. **Bukatu:** 00:29:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:

<p>Luzuriagako fabrika lan egin zuen bost bat urtez eta gero arrandegi bat zabaldu zuten etxe azpian. Garai batean bisigu asko zegoen. Angulekin berdina gertatzen zen.</p>

28. Lizargarate baserria

- **Erref:** ORI-018/013
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:29:02. **Bukatu:** 00:30:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura

Laburpena:

Lizargarate baserrian inguruko baserririk txiroena zen. Erromeriak egiten zituzten bertan.

29. Irabazitako dirua gastatzeko zen

- **Erref:** ORI-018/014
- **Iraupena:** 0:03:43. **Hasi:** 00:30:27. **Bukatu:** 00:34:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Gaur egungo gazteek ez dute dirua garai batean bezala estimatzen. Pobreak ziren eta irabazitako dirua gastatzeko zen. Aurrezte zaila zen.

30. Umetan gutxiarekin bizi ziren

- **Erref:** ORI-018/016
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:39:01. **Bukatu:** 00:40:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Umea zenean, askoz ere gauza gutxiagorekin bizi ziren. Arigirik ez, dirurik ez, urik ez...

31. Maistraren makilkadak, zigorrak...

- **Erref:** ORI-018/017
- **Iraupena:** 0:03:19. **Hasi:** 00:40:26. **Bukatu:** 00:43:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

Irakurtzen nola ikasi zuen. Ez zaio irakurtzea asko gustatzen. Maistra berarekin ez zen gogorra baina beste batzuekin bai. Zigorrak.

32. Soldadutzan lehen aldiz gaztelaniaz hitz egiten

- **Erref:** ORI-018/018
- **Iraupena:** 0:03:02. **Hasi:** 00:43:45. **Bukatu:** 00:46:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutzan hasi zen gaztelaniaz hitz egiten zerbait. Ordura arte inoiz ez zuen gaztelaniaz hitz egin. Burgosen egon zen. Hogeita bi urte zituen eta gaztelaniaz ez jakitearen konplexu handia zuen.

33. Euskara debekatua zegoen egoerak ez ditu ezagutu

- **Erref:** ORI-018/019
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 00:46:47. **Bukatu:** 00:49:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:

Soldadutzan, Burgosen, %60-a gutxienez euskaldunak ziren eta gaztelaniaz ez zekitenak. Bizitza guztia euskaraz bizi izan du Patxik. Euskara debekatua zegoen egoerak ez ditu ezagutu.

34. Kanpotik Lasartera lanera joandakoak, beti gaztelaniaz

- **Erref:** ORI-018/020
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 00:49:01. **Bukatu:** 00:50:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Ekonomia eta industria » Boom industrialak

Laburpena:

Lasarten, garai batean arrandegiko bezero gehienekin gaztelaniaz egiten zuten. Gaur egun, euskara gehiago entzuten da. Kanpotik lanera Lasartera joandakoek ez zuten euskaraz ikasten, baina haien ondorengoek bai.

35. Etorkinen boom-aren ondorioz, euskara galdu zen

- **Erref:** ORI-018/021
- **Iraupena:** 0:03:41. **Hasi:** 00:50:55. **Bukatu:** 00:54:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ekonomia eta industria » Boom industrialia

Laburpena:

Lasartera bizitzera joan zirenean hasi ziren etorkinak heltzen herrira eta etxebizitzak eraikitzen. Apopiloak. Etorkinak edozein lekutan lan egiten zuten eta gainera baratzeak zituzten. Diru asko irabazi zuten eta oso gutxi gastatzen zutenez, etxeak erosten hasi ziren. Orduan galdu zen euskara Lasarten. Gaur egun euskara askoz gehiago entzuten da.

36. Etorkinen ondorengoak euskaldunak dira

- **Erref:** ORI-018/022
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 00:54:36. **Bukatu:** 00:56:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Ekonomia eta industria » Boom industrialia

Laburpena:

Etorkinen seme-alabek lan handia egin dute euskaraz ikasteko eta haien ondorengoak euskaldunak izateko.

37. Tomatea eta tipula gordinik jateko ohituraren jatorria

- **Erref:** ORI-018/024
- **Iraupena:** 0:04:34. **Hasi:** 00:57:25. **Bukatu:** 01:01:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Boom industrialia
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura

Laburpena:

Boom industrialaren garaian kanpotik lanera joandakoek sartu zuten tomatea eta tipula gordinik jateko ohitura. Urte askotan Lasarten lan egindakoek haien herrira bueltatu dira.

38. Udan, kanpotarrak herrira joaten ziren

- **Erref:** ORI-018/025
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 01:01:59. **Bukatu:** 01:03:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Boom industrialia

Laburpena:

Udan, kanpotarrak herrira joaten ziren.

39. Arrauna eta estropadak; afizioa Orion

- **Erref:** ORI-018/027
- **Iraupena:** 0:04:51. **Hasi:** 01:04:45. **Bukatu:** 01:09:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Arrauna

Laburpena:

Garai batean, herriko arraun taldekoak herrikoak izan behar ziren. Gaur egun dena nahasita dago. Oriotarrak estropada kontuetan oso itxiak izan dira.

40. Oriotarren afizioa, estropadak

- **Erref:** ORI-018/028
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 01:09:36. **Bukatu:** 01:10:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Arrauna

Laburpena:

Igeldotik ikusten ditu estropadak. Atentzioa eman zion ondoan zegoen talde baten erreakzioak, Oriok ez zuelako irabazi behar.

41. Garai bateko arraunlarien entrenamenduak

- **Erref:** ORI-018/030
- **Iraupena:** 0:02:56. **Hasi:** 01:13:15. **Bukatu:** 01:16:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Arrauna

Laburpena:

Garai batean, arraunlariak estropadetarako aurreko hilabeteetan entrenatzen zuten. Gaur egun, urte osoan entrenatzen dute eta elikadura asko kontrolatzen dute. Ofizio gogorra da.

42. Oriok irabazten zuenean, kanpaiek jotzen zuten

- **Erref:** ORI-018/031
- **Iraupena:** 0:03:42. **Hasi:** 01:16:11. **Bukatu:** 01:19:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Arrauna

Laburpena:

Gaztetan, estropadak zirenean, telefonoz deitzen zuten herriko lokutoriora emaitzaz berri egiteko eta herri guztiak jakiten zuen. Kanpai-bueltak jotzen

ziren. Apaiza Hondarribikoa zen eta hark ez zuen nahi izaten kanpai-buelta jotzea. Gaur egun, estropadak ikustera joaten da.

43. Garai bateko Orio eta Getariaren arteko pikea

- **Erref:** ORI-018/032
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 01:19:53. **Bukatu:** 01:22:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Aisia » Kirola » Arrauna

Laburpena:

Arrantzan lanean ibili zenean, arrainaren salmenta Getarian eta Donostian egiten zen. Orio eta Getariaren arteko pikea, estropadetatik sortutakoa da.

44. Baleei buruzko bertsorik ez; pikeak herrien artean

- **Erref:** ORI-018/034
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 01:23:22. **Bukatu:** 01:24:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Fauna » Natura » Itsas fauna » Ugaztunak

Laburpena:

1901ean Orion sartu zen azkenengo balea. Zarautzeko bertso-saio batean, baleei buruzko bertsorik ez botatzeko eskatu zieten bertsolariei. Liskarrak Zarautz, Orio eta Getariaren artean baleei buruz.

45. Bekatua, emakumeak bertsotan ibiltzea

- **Erref:** ORI-019/001
- **Iraupena:** 0:02:44. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:02:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Batista Gazteluk kontatzen zuen, arreba zela hiru anai-arrebetatik bertsolari onena. Bekatua zen emakume bat plazara bertsotan ateratzea. Mikela Ignazia Gaztelu.

46. Bertsolarien fama txarra

- **Erref:** ORI-019/002
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:02:44. **Bukatu:** 00:04:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Dionixi, bere arrebak, bazuen bertsolari sena baina ez zion inoiz bertsotan entzun. Bertsolari izateak fama txarra zuen: alperrak, mozkorrak, festazaleak...

47. Bertsolaritzatik ezin zen bizi, baina poz handia eman dio

- **Erref:** ORI-019/003
- **Iraupena:** 0:03:13. **Hasi:** 00:04:04. **Bukatu:** 00:07:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Bertsolaritzatzik ezin zen bizi baina bertsotan lortzen zuten diru gutxi hori oso estimatua zen. Bertsolaritza asko maite du eta oroitzapen onak ditu.

48. Bertsoak errespetuz eta umoretik

- **Erref:** ORI-019/004
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 00:07:17. **Bukatu:** 00:09:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Buruan bada leiho moduko bat, zabaltzen denean bertsoa errez etortzen zaiola. Bertsoak errespetuz egin behar direla uste du, nahiz eta ziria sartu haien artean.

49. Andoni Egaña eta Maialen Lujanbio

- **Erref:** ORI-019/005
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:09:05. **Bukatu:** 00:10:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Andoni Egaña. Maialen Lujanbio.

50. 2014ko Bertso Txapelketa; Beñat Gaztelumendi

- **Erref:** ORI-019/006
- **Iraupena:** 0:03:54. **Hasi:** 00:10:38. **Bukatu:** 00:14:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

2014ko Bertso Txapelketari buruz. Ikaragarri gozatu zuen. Beñat Gaztelumenduri buruz.

51. Bertsolaritzako zaletasuna nondik

- **Erref:** ORI-019/007
- **Iraupena:** 0:03:06. **Hasi:** 00:14:32. **Bukatu:** 00:17:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Bertsoak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Etxean ez zuten bertsoetarako joerarik, baina bere osaba bat bertsolaria zen. Umetatik zaletasun handia izan du Patxik. Bertso saioak ikustera joaten zen: Txirrita, Uztapide, Lasarte...

52. Bertsoa beti du buruan

- **Erref:** ORI-019/008
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:17:38. **Bukatu:** 00:19:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Garai batean, bertsoak entzutera joatea zailagoa zen. Bere gurasoentzat fama txarra zuten bertsolariek. Bertsoa beti buruan.

53. Gaztetatik bertsotan

- **Erref:** ORI-019/009
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:19:14. **Bukatu:** 00:21:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Aisia » Taberna giroa

Laburpena:

Gaztetan lagunekin bertsotan egiten zuten eta errondak pagatzen zituzten. Arrantzale ibili zenean ere bertsotan aritzen zen. Plazetan ez.

54. Lehenengo aldiz plazan bertsotan

- **Erref:** ORI-019/010
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:21:25. **Bukatu:** 00:24:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Patxi ez zen plazeta ibiltzen baina bertsolari berrien txapelketa baten parte hartu zuen. Behin Joxe Lizaso eta Joxe Agirre bere bila joan ziren, hurrengo egunean Berastegiko plazara joateko.

55. Berandu hasi zen plazan bertsotan

- **Erref:** ORI-019/011
- **Iraupena:** 0:03:09. **Hasi:** 00:24:40. **Bukatu:** 00:27:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Igandetan meza eta gero, bertso-paperak banatzen zituzten batzuek. Patxik erosi izan ditu, baina gutxi. Hogeitabederatzi urterekin hasi zen plazan bertsotan.

56. Festetako bertso-txapelketan irabazle

- **Erref:** ORI-019/012
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:27:49. **Bukatu:** 00:30:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

1957an, festetako bertso-txapelketa irabazi zuen. Epaileak. 500 pezetako saria irabazi zuen. Geroztik ez du beste txapelketarik irabazi.

57. Loiolako herri-irratiko bertso-txapelketak

- **Erref:** ORI-019/013
- **Iraupena:** 0:02:59. **Hasi:** 00:30:13. **Bukatu:** 00:33:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Loiola herri-irratia antolatutako bertso-txapelketetan ibili da. Entzuleek eman zituzten botoak. Behin, Joxe Luis Gorrotxategirekin izandako finalean gertatutakoa kontatzen du.

58. Gaur egun bertsolariak askoz ere finagoak dira

- **Erref:** ORI-019/014
- **Iraupena:** 0:03:39. **Hasi:** 00:33:12. **Bukatu:** 00:36:51

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Bertsotan hasi zenean, herri ezberdinetara joateko garraiorik ez zuten. Bertsolari izatea gauza oso handia ze beraientzat. Gaur egun, bertsolaria egin egiten da. Garai batean pentsatu gabe botatzen zuten bertsoa. Gaur egun ordea, oso ondo daude prestatutak bertsoaren erantzuna egokiena izateko.

59. Joxe Agirre bertsolaria

- **Erref:** ORI-019/015
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 00:36:51. **Bukatu:** 00:38:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Joxe Agirre bertsolariari buruz. Bertsolarien egun txarrak. Garai batean bertsoa pentsatu gabe botatzen ziren eta jende azkar hasten zen marmarka.

60. Bertsolarien blokeoak eta urduritasunak

- **Erref:** ORI-019/016
- **Iraupena:** 0:04:26. **Hasi:** 00:38:55. **Bukatu:** 00:43:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Gaur egungo bertsolariek, erantzunak oso ongi pentsatzen dtuzte eta beharrezko denbora hartzen dute. Arozena bertsolarekin izandako saio bati buruz hitz egiten du. Bertsolarien urduritasuna, tentsioa, blokeoa....

61. Saio on bat egitearen asebetetzea

- **Erref:** ORI-019/017
- **Iraupena:** 0:03:56. **Hasi:** 00:43:21. **Bukatu:** 00:47:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Bertso-saioa ondo ateratzen denean, asebetetzea oso handia da. Patxi oraindik oholtzara igotzen da. Festa garaietan, leku askotatik deitzen dituzte bertsolariak.

62. Hainbat bertso-saio egun berean

- **Erref:** ORI-019/018

- **Iraupena:** 0:02:38. **Hasi:** 00:47:17. **Bukatu:** 00:49:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Batzuetan bertsolariek saio ezberdinak dituzte egun berdinean, herri ezberdinetan.

63. Joxe Lizasoren eta Arozamenaren autoetan joaten ziren bertso-saioetara

- **Erref:** ORI-019/019
- **Iraupena:** 0:04:19. **Hasi:** 00:49:55. **Bukatu:** 00:54:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Garai batean bertso-saioetara herri ezberdinetara nola heltzen ziren kotxerik gabe. Bideak txarrak ziren. Joxe Lizasok autoa erosi zuenean, errazago egin zitzairen saioetara heltzea. Arozamenarekin ere joaten zen batzuetan.

64. Peio Errota astoan joaten zen

- **Erref:** ORI-019/021
- **Iraupena:** 0:04:39. **Hasi:** 00:56:54. **Bukatu:** 01:01:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Peio Errota astoan joaten zen Asteasutik herri ezberdinetako plazetara; Oriora ere. Pasadizo bat kontatzen du.

65. Peio Errotak Azpeitian izandako liskarra

- **Erref:** ORI-019/022
- **Iraupena:** 0:03:17. **Hasi:** 01:01:33. **Bukatu:** 01:04:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Peio Errotak Azpeitian izandako saio batean izandako liskarra.

66. Inbidiak etz gorabeherak bertsolarien artean

- **Erref:** ORI-019/023

- **Iraupena:** 0:03:32. **Hasi:** 01:04:50. **Bukatu:** 01:08:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Bertsolari guztiek ez dute harreman ona haien artean. Inbidiak egon dira.

67. Garaiko bertsolariak, baldarrak baina onak

- **Erref:** ORI-019/024
- **Iraupena:** 0:04:14. **Hasi:** 01:08:22. **Bukatu:** 01:12:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Garai bateko bertsolariak baldarrak baina onak izan dira. Bertsolarien arteko pikeak.

68. Garai bateko bertsolariak

- **Erref:** ORI-019/025
- **Iraupena:** 0:04:39. **Hasi:** 01:12:36. **Bukatu:** 01:17:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Plazan bertsotan hasi zeneko bertsolariak: Lasarte, Basarri, Uztapide, Lizaso, Joxe Agirre, Zepai, Txapel, Mitxelena, Txomin, Azpillaga... Bizkaitarrak: Lopategi, Ugartegi, Enbeitatarrak. Iparraldean: Xalbador, Martin, Mendiburu, Laka... Beste batzuk aipatzen ditu ere: Lazkao Txiki, Patxi Iraola, Goiburu...

69. Bertsolarien kuadrilak

- **Erref:** ORI-019/026
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 01:17:15. **Bukatu:** 01:18:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Garai batean, askotan bertsolariak binaka joaten ziren saioetara. Gerora hasi ziren gehiago biltzen.

70. Bertsolaritzan, gai-libreak nahiago

- **Erref:** ORI-019/027
- **Iraupena:** 0:04:57. **Hasi:** 01:18:25. **Bukatu:** 01:23:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Plazetan gai-libreak izaten ziren. Patxik nahiago du bertsotan gai-librean egin. Gaur egungo bertsolaritzak beste bide bat hartu du. Bertsotan gai librean egiteko sekretua, herriko gauzetaz enteratzea zen.

71. Gai librean bertsoak botatzeko zailtasunak

- **Erref:** ORI-019/028
- **Iraupena:** 0:03:31. **Hasi:** 01:23:22. **Bukatu:** 01:26:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Behin, oso urduri zegoen bertsolari batekin aritzea tokatu zitzaion. Gai librean aritu behar ziren, ez zegoen ohituta eta oso gaizki pasatu zuen lagunak.

72. Gaur egungo bertsolariak oso onak dira

- **Erref:** ORI-019/029
- **Iraupena:** 0:03:58. **Hasi:** 01:26:53. **Bukatu:** 01:30:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Garai batean bertsoen erantzunak oso azkar ematen ziren. Gaur egun ezberdina da eta askoz ere landuagoak daude. Patxiri beldurra ematen dio gaur eguneko bertsolari gazteekin aritzea. Joxe Agirrek askotan esaten zion bertsolari gazteekin aritzea beldurra ematen ziola.

73. Bertsolari gazteekin bertsotan aritzeko lotsa

- **Erref:** ORI-019/030
- **Iraupena:** 0:04:39. **Hasi:** 01:30:51. **Bukatu:** 01:35:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Gaur eguneko bertsolariekin aritzea lotsa ematen dio. Bertsotan aritzeko era ezberdina da eta lekuz kanpo sentitzen da. Behin, gazteekin saio bat egiteko proposatu zioten eta aurreko egunean, komunean orduak pasa zituen urduritasuna zela eta.

74. Aia eta Orioko bertso-eskola

- **Erref:** ORI-019/031

- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 01:35:30. **Bukatu:** 01:37:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Bertso-eskolara joaten da astero, oso gustora. Bertsolaritza maite du.

75. Basarrirekin Madrilen bertsotan

- **Erref:** ORI-019/032
- **Iraupena:** 0:05:34. **Hasi:** 01:37:26. **Bukatu:** 01:43:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Basarrirekin Madrilen bertsotan egon zenekoa. Egun haietan egindakoak kontatzen ditu. Aranjuez-ko orduko alkatea Beasainekoa zen.

76. Joxe Mari Iriondo, Julen Lekuona eta "Txapel"

- **Erref:** ORI-020/001
- **Iraupena:** 0:03:19. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:03:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Loiola Irratiko lehiaketetan, Joxe Mari Iriondo ibiltzen zen antolakuntzan. Julen Lekuona hantxe ezagutu zuen. "Txapel" bertsolariari gidari izaten zuten. "Txapel"ekin ez da bertsotan ibili baina tertulian bai.

77. Loiola Irratiko bertso lehiaketetako finalak tabernan

- **Erref:** ORI-020/003
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:04:46. **Bukatu:** 00:06:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Loiola Irratiko lehiaketetako finalerako bat Lizasoren tabernan jokatu zuten. Dena jendez bete-bete eginda zegoela dauka gogoan. Batean, finala Gorrotxategirekin jokatu zuen eta, bestean, Azpillagarekin.

78. Loiola Irratiko bertso txapelketak

- **Erref:** ORI-020/004
- **Iraupena:** 0:04:01. **Hasi:** 00:06:02. **Bukatu:** 00:10:03

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Finala iritsi arte, Loiolatik kantatzen zuten Herri Irratian. Nolakoa zen kontatzen du. Jendeak irratitik entzuten zituen bertsoak eta botazioa egiten zuten. Gero, zozketaren bat ere egiten zen. 1962-1967 urte bitarte inguruetan egiten zen.

79. Bertsolaritza frankismoan I: debekuak

- **Erref:** ORI-020/005
- **Iraupena:** 0:03:26. **Hasi:** 00:10:03. **Bukatu:** 00:13:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Patxi bertsotan hasi zenean, garai txarra zen. Bertsotan egin behar zuten egunean, goizez albisteak entzuten zituzten, atxiloketak eta kontuak izan ziren jakiteko. Batzuetan telefonoz deitzera ez ziren ausartzen, entzungo zituztelakoan. Bertsolariak asko kontrolatzen zituzten.

80. Lazkao Txiki eta guardia zibila

- **Erref:** ORI-020/006
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:13:29. **Bukatu:** 00:15:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:

Lazkao Txikiri Getariako bidean guardia zibilaren kontrolean gertatutakoa kontatzen du.

81. Bertsolaritza frankismoan II: atxiloketak

- **Erref:** ORI-020/007
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 00:15:09. **Bukatu:** 00:17:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:

Azpillaga eta Lopategi zigortu zituzten, eta atxilotu ere bai, politika kontuak kantatzearren. Joxe Agirre eta Lizaso espetxera eraman zituzten.

82. Bertsolaritza frankismoan III: salaketak

- **Erref:** ORI-020/008
- **Iraupena:** 0:02:50. **Hasi:** 00:17:40. **Bukatu:** 00:20:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Zentsuraren kontua lasaitzen berandu samar hasi zela dio. Mattinekin bertsotan egin zuen batean, bazkalostean Francoren kontra hasi zirenean, gizon batek kargu hartu zien; ikaratu egin zen Patxi. Manuel Lasartek ez zuen politikaz hitz egin nahi izaten eta gomendioak ematen zizkien.

83. Bertsolaritza frankismoan IV: guardia zibila

- **Erref:** ORI-020/009
- **Iraupena:** 0:02:44. **Hasi:** 00:20:30. **Bukatu:** 00:23:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Bertso saioak hastear zirela, batzuetan bertan behera uzten zituen guardia zibilak. Arraten (Eibar) behin, bertso saio batean 25 guardia zibil egon ziren ikuskizuna kontrolatzen eta gero bazkarian, guardiaren buruetako batek beraiekin bazkaldu zuen.

84. Bertsolaritza frankismoan V: kontrola eta espetxea

- **Erref:** ORI-020/010
- **Iraupena:** 0:03:41. **Hasi:** 00:23:14. **Bukatu:** 00:26:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

1949an Orioko Kukuarri mendian, guardia zibilarekin gertatutakoa kontatzen du: gurutze berriaren inaugurazioan bertsotan egin behar zuelako joan zen eta 49 guardia uniformatu agertu ziren; ez zen gozoa izaten hala kantatzea. Oso gogorra zela dio. Txomin Garmendia kartzelan egon zen bertso batzuk argitaratzeagatik eta Arantzazuko fraideen laguntza izan zuen.

85. Bertso politizatuak ez frankismoan

- **Erref:** ORI-020/011
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:26:55. **Bukatu:** 00:28:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Jendea amorratzen egoten zen gertaera politikoei buruzko bertsoak entzuteko, baina beti egoten zen tartean salatu zezakeenen bat.

86. Saio asko urtean, saio batzuk urtetan

- **Erref:** ORI-020/013
- **Iraupena:** 0:04:32. **Hasi:** 00:29:39. **Bukatu:** 00:34:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Garai batean ehun bat saio egiten zituen urtean. Batzuetan ez zen gustura geratzen eta gero tripako minak izaten zituen. Behin Amurizarekin gaiaz izan zuen hizketaldia kontatzen du. Herri batzuetara hogeita hamar urtez joan izan da; Donostiara Karmen Egunean, esaterako. Urrietara urtean hiru bat aldiz joan da, hogeita hamar urte inguruan.

87. Herri batzuetan urtero-urtero bertsotan

- **Erref:** ORI-020/014
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:34:11. **Bukatu:** 00:36:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Zerainera ere urte askoan joan izan da, Joxe Agirrerekin batera. Hamaiketakoa egiten zuten, mezetan kantatu eta gero herriko jendearekin bazkaltzera joaten ziren. Joxe Agirre hil ondoren, Gaztelumendirekin joan zen. Lasarten bertan ere asko ibili izan da.

88. Bertsotan bazkari truke

- **Erref:** ORI-020/016
- **Iraupena:** 0:03:38. **Hasi:** 00:38:27. **Bukatu:** 00:42:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Inoiz bazkariaren truke abestu izan du, hala eskatuta, eta gustura. Berari ez zaio askorik gertatu baina kontatzen du gertatzen dela bertso saioa egin eta xentimorik ere ez jasotzea.

89. Saioko bostehun pezeta

- **Erref:** ORI-020/018
- **Iraupena:** 0:03:52. **Hasi:** 00:43:41. **Bukatu:** 00:47:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Bera bertsotan hasi zen garaian, bazkari ederra eta bostehun pezeta inguru jasotzen zituen saioko, 1960 inguruan. Joxe Agirrek kontatuta daki, behin Uztapiderekin batera bertsotan aritu ostean, Joxek bostehun pezeta etxera eramane eta amak nolako poza hartu zuen.

90. Lehengo eta oraingo soldatak bertsolarientzat

- **Erref:** ORI-020/019
- **Iraupena:** 0:04:24. **Hasi:** 00:47:33. **Bukatu:** 00:51:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Bere etxean zorrak zituzten eta saio batean arituta bostehun pezetakoa etxera eramatea asko zela dio. Langile normalaren asteko soldata hirurogei duro inguru izaten zen. Ez du uste bertsolariek orain lehen baino askoz gehiago irabazten dutenik; legez egiten dituzte ordainketak eta azkenerako herena galtzen da, bateko eta besteko. Lehen dirua egunean bertan jasotzen zuten, orain hiru hilabeteren barruan.

91. Zumaian Santa Ageda eskean

- **Erref:** ORI-020/021
- **Iraupena:** 0:04:00. **Hasi:** 00:53:08. **Bukatu:** 00:57:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Santa Ageda
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Santa Ageda eskean batetik eta bestetik deituta ibili izan da. Zumaian hogeita lau bat urtean aritu izan da; hango bizipenak kontatzen ditu. Zumaiaiko olagarro-zopa oso gozoa dela dio.

92. 1980ko bertsolari txapelketa nolatan antolatu zuten

- **Erref:** ORI-020/023
- **Iraupena:** 0:03:01. **Hasi:** 01:00:10. **Bukatu:** 01:03:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

1980ko txapelketa egin zutenean, aurretik hamabi urtez egin gabe zeuden. Bilerak antolatu zituzten eta ezetzean zeuden, baina batzuen gogoak bultzatuta, aukera jarri zuten nahi zuenak libre joateko. Abel Muniategiren hitzak aipatzen ditu.

93. 1980ko bertsolari txapelketaren garrantzia

- **Erref:** ORI-020/024
- **Iraupena:** 0:04:00. **Hasi:** 01:03:11. **Bukatu:** 01:07:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

1980ko txapelketako finalean kantatu zutenak izendatzen ditu. Txapelketa hura egin izanak daukan balioa aipatzen du. Txapelketa antolatzen ibiltzen zirenak aipatzen ditu; eztabaida handiak izan zituzten. Gazteek oso ondo lan egiten dutela azaltzen du.

94. Eskolarteko txapelketetan aldaketak

- **Erref:** ORI-020/025
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 01:07:11. **Bukatu:** 01:09:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Txapelketak bertso-eskolak ahalbidetu eta gazteak hauspotu egiten dituela azaltzen du. Eskolarteko txapelketan egin diren aldaketei buruz hitz egiten du.

95. Parranda giroa bertsotan

- **Erref:** ORI-020/028
- **Iraupena:** 0:03:53. **Hasi:** 01:12:17. **Bukatu:** 01:16:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Bizioak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Bertsolaritza taberna zuloatik atera zuen eta garrantzia handia eman zion, herriari hori adieraziz. Parranda eginez gero, hurrengo egunean inorako ez dela izaten kontatzen du. Bertsotan aritzean, erre egiten zuen eta edan ere bai pare bat kopa, eta gorputzaldi txarra eragiten duela azaltzen du.

96. Basarrik aldaketak bertsolaritzara

- **Erref:** ORI-020/029
- **Iraupena:** 0:02:58. **Hasi:** 01:16:10. **Bukatu:** 01:19:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Bertsolaritzaren jatorria zein izan daitekeen azaltzen du; taberna giroan desafioka arituz. Elkarren trapu zaharrak ateratzearen ohitura Basarrik kendu zuen. Bertsotan esandako ordurako joan, bertsotan egin eta etxera joaten zen. "Jendea bertso gose pixka batekin utzi behar da" esaten zuela dio.

97. Basarri bertsolariari buruz I

- **Erref:** ORI-021/004
- **Iraupena:** 0:03:23. **Hasi:** 00:01:08. **Bukatu:** 00:04:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Basarri bertsolariari buruzko iritzia. Garai batean "bertsolari jainkotzat" zeukaten. Bertsolarien fama txarrari kontra egin zion Basarrik. Bertsolari bezala ere ona dela dio. Egunkarian baserritarren kontuak idazten zituen.

98. Basarriri buruz II

- **Erref:** ORI-021/005
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:04:31. **Bukatu:** 00:06:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Basarri bertsolariak bazekien bertsozalea gose pixka batekin uzten. Inoiz ez zuten kartzelara eraman, nahiz eta ez zen isiltzen, gerraosteko urte zailetan. Gazteentzat ere ereduia izan zen.

99. Basarriri buruz III: hiru anekdota

- **Erref:** ORI-021/006
- **Iraupena:** 0:04:32. **Hasi:** 00:06:53. **Bukatu:** 00:11:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Karakter handikoa zen Basarri bertsolaria. Haren biografia. Eskolarako gogorik ez zuela, eta fraidea amari joan zitzaion esanez kanturako zuela afizioa. Gaztelu bertsolariarekin izan zuen harremana. Gaur egun bertsolari batzuk aipatzen ditu. Manuel Lasartek Basarriri buruz kontatutako anekdota.

100. Basarriri buruiz IV: izan zuten harremana

- **Erref:** ORI-021/007
- **Iraupena:** 0:03:24. **Hasi:** 00:11:25. **Bukatu:** 00:14:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Batzuek ez zuten famatzen Basarri bertsolaria. Ertzaina izan zen gerra garaian, eta horregatik akaso. Bera askoz gazteagoa zen, eta oso gutxi kantatu zuen Basarrirekin. Madrilera joan ziren behin elkarrekin, sanisidrotan.

101. Manuel Lasarte bertsolari buruz I

- **Erref:** ORI-021/009
- **Iraupena:** 0:02:56. **Hasi:** 00:14:52. **Bukatu:** 00:17:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Manuel Lasarte bertsolariarekin dezente ibilia da bertsotan. Gorabeherak izan arren, beti ondo konpondu ziren. Jenio bizikoak ei dira biak. Oso bertsolari ona zela dio, handia, batere eskolarik ez izan arren.

102. Lasarte bertsolariari buruz II

- **Erref:** ORI-021/010
- **Iraupena:** 0:03:47. **Hasi:** 00:17:48. **Bukatu:** 00:21:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Manuel Lasarte bertsolariak kantatzeari noiz utzi zion. Kotxerik ez zeukan, eta beti txofer bila ibili behar eta osasuna ere ez zuen lagun izan. Utzi zuenean ere toki askotatik deitzen zioten. Lasarteren bertsokera famatzen du.

103. Uztapide bertsolariari buruz I

- **Erref:** ORI-021/013
- **Iraupena:** 0:05:06. **Hasi:** 00:25:13. **Bukatu:** 00:30:19

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Uztapide bertsolariari buruz dio oso konpletoa zela, argia, jatorra eta lasaia, hamaika parranda eginagatik hitzordura faltatzen ez zuena. Ganbaran liburu mordoa zituela zioen Manuel Lasartek. Oso zuzena zela dio, egiazalea.

104. Uztapideri buruz II

- **Erref:** ORI-021/014
- **Iraupena:** 0:04:02. **Hasi:** 00:30:19. **Bukatu:** 00:34:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Ikazkin ere ibilia izan arren, hirian ere moldatzen zen. Denak ezagunak zituen, lagunak, eta etxerako presarik ez zuen izaten sekula; Basarrik, ordea, bai. Anekdotak bat kontatzen du: Uztapide gaixo zegoela, diru pixka batekin joan omen zitzaizkion lagunak, baina berak hartu ez. "Oraindik lanik egin gabe ez dut sekula kobratu".

105. Lazkao Txiki bertsolariari buruz I

- **Erref:** ORI-021/016
- **Iraupena:** 0:04:05. **Hasi:** 00:34:28. **Bukatu:** 00:38:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Lazkao Txiki bertsolaria herriak asko maite zuela dio, "artista amorratua" zela. Ipuinak esaten ere izugarria zen, eta bertsotan asmatzen ez zuenean jendea barrez jartzen zuen. Grazia handikoa zen, baina bertsolari moduan ere apartekoa. Gelditu gabe ibiltzen zen hara eta hona, bertsotan. Loinaz tabernan harrapatzen zuten, telefonoz deituta.

106. Lazkao Txikiri buruz II

- **Erref:** ORI-021/017
- **Iraupena:** 0:02:54. **Hasi:** 00:38:33. **Bukatu:** 00:41:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Lazkao Txiki bertsolaria erbiñudea baino biziagoa zela dio. Umorean maisu baina polbora bezalakoa errietan ere, norbait begitan hartuz gero. Ganadu kontuengatik izan zuen eztabaida bat du gogoan: bi metroko gizona dardarka utzi ei zuen.

107. Lazkao Txikiri buruz III

- **Erref:** ORI-021/018
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:41:27. **Bukatu:** 00:43:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Toki guztietan zen ezaguna eta maitatua izan zen Lazkao Txiki. Oso azkarra zen izatez, eta fraidetan zerbait ikasia ere bai; irakurri ere egingo zuen. Saio asko egiten zituen, eta oso famatua zen bertsolari gisa.

108. Lazkao Txikiri buruz IV

- **Erref:** ORI-021/019
- **Iraupena:** 0:02:59. **Hasi:** 00:43:19. **Bukatu:** 00:46:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Behin Donostian saio bat zeukaten, eta Lazkao Txiki ez zen agertu: eguna gaizki apuntatuta zeukan agendan, eta biharamunean agertu ei zen.

109. Lazkao Txikiri buruz V

- **Erref:** ORI-021/020
- **Iraupena:** 0:04:45. **Hasi:** 00:46:18. **Bukatu:** 00:51:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Danaona jatetxean bazkaria izan zutenekoa kontatzen du, Lazkao Txiki eta dozena bat lagunekin. Biharamunean ebakuntza zuen. Lasai egoteko esan zion berak, ondo aterako zela. Baina ez zen hala izan, eta hitz egin ezinik geratu zen. Eskua estutzen zion, Poliklinikara bisitan joaten zitzaionean.

110. Lazkao Txikiri buruz VI

- **Erref:** ORI-021/021
- **Iraupena:** 0:02:51. **Hasi:** 00:51:03. **Bukatu:** 00:53:54

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Lazkao Txiki bertsolari ona zela dio, edozeinekin ondo moldatzen zena. Beti bazuen ziria. Txalo asko jotzen zioten. Txikia izanik, grazia egiten zuen. Lazkao Txiki eta Mattin oholtza gainean jarrita, jendea barrez hasten zen bertso beharrik gabe. Ipuinak esateko ere grazia berezia zuen. 66 urterekin hil zen.

111. Xalbador bertsolariari buruz I

- **Erref:** ORI-021/023
- **Iraupena:** 0:05:15. **Hasi:** 00:54:06. **Bukatu:** 00:59:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Xalbador bertsolariarekin gutxi ibilia da bera. Bertsolari ikaragarria zela dio, oso serioa baina handia. Hegoaldekoa izan balitz, txapel batzuk irabaziko zituela uste du. Mattin eta biak oso desberdinak ziren izakeraz zein bertsokeraz. Serioa zen Xalbador, oso sakona. Mattin umoretsua eta irri gozokoa.

112. Xalbadorri buruz II

- **Erref:** ORI-021/024
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:59:21. **Bukatu:** 01:00:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Garai haietan hegoaldean zailtasun gehiago ei zuten iparraldeko euskara ulertzeko. Horregatik, Xalbadorren bertsoak ezin behar beste estimatu, baina bertsolari handia zela dio.

113. Joxe Agirre bertsolariari buruz I

- **Erref:** ORI-021/026
- **Iraupena:** 0:05:19. **Hasi:** 01:00:56. **Bukatu:** 01:06:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Joxe Agirre bertsolaria lagun handia zuen. Bertsolaritzak elkartu zituen: saio dezente egin zituzten elkarrekin. Herri bertsolaria zela dio, ateraldi ederretakoa, azkarra. Baserritik plazara joana, harrobian lanean ibilia, bertsotan hasi eta ez zen geratu. Hil aurreko urtean 60 plaza baino gehiago egin zituen, bere 80 urteekin. Oso estimatua zen plazatan. Bertsolari gazteekin ere ederki moldatzen zen, nahiz eta hiztegi aldetik motz geratzeko sentzazioa izan haien aldean.

114. Joxe Agirreri buruz II

- **Erref:** ORI-021/027
- **Iraupena:** 0:04:36. **Hasi:** 01:06:15. **Bukatu:** 01:10:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Joxe Agirrere bertsolariakin non ibili zen kantuan aipatzen du. Txalo asko jotzen zioten Agirreri, gaztez inguratuta kantatu arren. Baserriko martxari eutsi behar zion, behiak gobernatu, eta beti presaka ibiltzen zen; ez zen parrandan geratzen. Kotxeak askatasuna eman zion. Baserria nola atera zuen aurrera.

115. Joxe Agirreri buruz III

- **Erref:** ORI-021/028
- **Iraupena:** 0:04:20. **Hasi:** 01:10:51. **Bukatu:** 01:15:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Ez zen txapelketako gizona. Herri bertsolaria zen. Hil aurretik 60tik gora plaza egin zituen Joxe Agirre bertsolariak. Txomin Garmendia eta biak baserriko oilasko errea jatera gonbidatu zituen behin. Oso pertsona ona zen, irekia eta oso maitea. Etxekoa zuten toki askotan.

116. Autorik gabeko bertsolariak

- **Erref:** ORI-022/002
- **Iraupena:** 0:04:19. **Hasi:** 00:07:11. **Bukatu:** 00:11:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Autorik ez zutenez, Txomin Garmendia eta Patxi jendearen laguntzaz lortutako garraio bidez moldatzen ziren bertso saioetara joateko.

117. Xabier Amurizak ekarritako bertsolaritza

- **Erref:** ORI-022/004
- **Iraupena:** 0:02:38. **Hasi:** 00:15:16. **Bukatu:** 00:17:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

80. hamarkada inguruan ezagutu zuen Patxik Amuriza. Maila handiko bertsolaria zela antzeman zuen Patxik hura bertsotan entzundakoan.

118. Amurizaren lehen txapela

- **Erref:** ORI-022/005
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:17:54. **Bukatu:** 00:20:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Oso bertsolaritza landua zuen zuen Amurizak Patxiren iritziz, errima eta hiztegi aberatsak.

119. Amuriza, ona plazan eta oholtzan

- **Erref:** ORI-022/006
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:20:00. **Bukatu:** 00:22:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Bi Txapelketa Nagusi irabazi zituen arren, plazan ere mila handiko bertsolaria zen Patxirentzat.

120. Amuriza, lehen ikasketadun bertsolaria

- **Erref:** ORI-022/007
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:22:30. **Bukatu:** 00:24:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Amuriza ikasketadun gizona zela berehala konturatu zen Patxi, hiztegi mailan oso ezberdina baitzen bere bertsolaritza.

121. Gaurko eta lehengo bertsolaritza

- **Erref:** ORI-022/009
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:24:45. **Bukatu:** 00:27:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Euskara mailan ezberdintasun handia ikusten du Patxik gaur egungo eta bere garaiko bertsolaritzan.

122. Amurizak bertsolaritza berri bat

- **Erref:** ORI-022/010
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 00:27:09. **Bukatu:** 00:28:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Amurizarekin bertolaritza berri bat etorri zela kontatzen du Patxik.

123. Imanol Lazkanorekin puntutan

- **Erref:** ORI-022/012
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:31:53. **Bukatu:** 00:34:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Imanol Lazkanoren bertsoak goraipatzen ditu Patxik. Harekin primeran moldatzen zen puntutan.

124. Gosetuta bertso hobeak

- **Erref:** ORI-022/014
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:35:41. **Bukatu:** 00:37:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Jan ostean ez omen da jan gabe bezain ongi moldatzen bertsotan.

125. Bertsotan erretzeko ohitura

- **Erref:** ORI-022/015
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:37:13. **Bukatu:** 00:38:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Bizioak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Manuel Lasarte bezala, beste hamaika bertsolarik erretzen zuten bertsotan ari ziren bitartean, urduritasuna kentzeko-edo.

126. Azpillaga bertsolaria

- **Erref:** ORI-023/001
- **Iraupena:** 0:05:44. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:05:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Jon Azpillaga bertsolariari buruz ari zaigu Patxi pasarte honetan. Francoren garaian Guardia Zibila atzetik izan zuen honek.

127. Mikrofonorik gabe bertsotan

- **Erref:** ORI-023/002
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:05:44. **Bukatu:** 00:08:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Garai bateko bertsolarien ezaugarrietako bat zen euren ahotsa, mikrofonorik gabe bertsotan aritzera ohituta baitzeuden. Zehazki Azpillaga bertsolariaz jarduten du Patxik pasarte honetan.

128. Azpillaga: bertsolari leiala

- **Erref:** ORI-023/003
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:08:00. **Bukatu:** 00:09:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

Edozein egoerataraz moldatzen zen bertsolaria zen Azpillaga.

129. Txibatoek bertsolariak salatzen zituzten

- **Erref:** ORI-023/004
- **Iraupena:** 0:03:03. **Hasi:** 00:09:43. **Bukatu:** 00:12:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Liskarrak politikan
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Kartzelara eraman zituzten bertsolariak ez zituzten botatako bertsoen edukiagatik atxilotu, txibatoek esandakoagatik baizik. Behin Patxiri deitu zioten gobernutik, bertan aurkeztu zedin, baina Patxi ez zen aurkeztu, eta ez zioten berriro deitu.

130. Txomin garmendia atxilotu zutenekoa

- **Erref:** ORI-023/006
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:13:08. **Bukatu:** 00:14:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Liskarrak politikan
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

<p>Soldadu zela bertsoan ibili zen Txomin, eta atxilotu egin zuten. Arantzazuko fraideei esker irten zela zioen berak.</p>

131. Joxe Agirre eta Joxe Lizaso, kalabozoan

- **Erref:** ORI-023/007
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:14:38. **Bukatu:** 00:16:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Liskarrak politikan
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Amezketako kalabozoan sartu zituzten Joxe Agirre eta Joxe Lizaso bertsolariak. Joxe Agirrek bertso saioa zuen, eta taxistak bertara eramango zuela esan, baina poliziarengana eraman zuen hau.

132. Imanol Lazkano kalabozora eraman zuten

- **Erref:** ORI-023/008
- **Iraupena:** 0:04:57. **Hasi:** 00:16:43. **Bukatu:** 00:21:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Liskarrak politikan
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Imanol Lazkanori autoa lapurtu zioten, honek salaketa jarri, eta hurrengo goizean kalabozora eraman zuten, autoaren ondoan hildako Guardia Zibil bat agertu baitzen. Hogeita lau bat orduz izan zuten lotuta.

133. "Balio handikoa da neretzat euskara"

- **Erref:** ORI-023/010
- **Iraupena:** 0:03:29. **Hasi:** 00:22:57. **Bukatu:** 00:26:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua

Laburpena:

Etxean ikasi zuen euskaraz Patxik, eta bai euskara eta bai Euskal Herria biziki maite ditu.

134. Soldadutzan gaztelania ikasi

- **Erref:** ORI-023/012
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:29:29. **Bukatu:** 00:31:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak

Laburpena:

Burgosen egin zuen soldadutza Patxik, beste euskaldun askorekin batera. Bertan ikasi zuen gaztelania.

135. Klean euskara gaizki ikusita

- **Erref:** ORI-023/013
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:31:59. **Bukatu:** 00:33:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Ettxeko hizkuntzara mugatu zen euskara, klean euskaraz egitea gaizki ikusita baitzegoen. Behin herriko nafar batek errieta egin zion Patxiri euskaraz egiteagatik.

136. Lasarteko euskararen egoera

- **Erref:** ORI-023/015
- **Iraupena:** 0:03:20. **Hasi:** 00:38:13. **Bukatu:** 00:41:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:

Herriko jende asko dago euskaraz jakinda, erabiltzen ez duena.

137. Musean aritzeko euskaraz ikasi

- **Erref:** ORI-023/017
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 00:44:57. **Bukatu:** 00:47:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Slamancatik etorri zen gizon batek euskaraz ikasi zuen, lagunik ez baitzuen musean aritzeko.

138. Bertso batzuk I

- **Erref:** ORI-023/019
- **Iraupena:** 0:04:14. **Hasi:** 00:52:25. **Bukatu:** 00:56:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:

Berak asmatutako bertsoak abesten ditu pasarte honetan Patxik.

139. Bertso batzuk II

- **Erref:** ORI-023/021
- **Iraupena:** 0:02:46. **Hasi:** 00:55:40. **Bukatu:** 00:58:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:

Berak asmatutako bertsoak abesten ditu pasarte honetan Patxik.

140. Bertso batzuk III

- **Erref:** ORI-023/023

- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:58:36. **Bukatu:** 01:00:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Bertsoak

Laburpena:

Berak asmatutako bertsoak abesten ditu pasarte honetan Patxi.

141. Bertso batzuk IIII

- **Erref:** ORI-023/025
- **Iraupena:** 0:05:36. **Hasi:** 01:05:10. **Bukatu:** 01:10:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Bertsoak

Laburpena:

Berak asmatutako bertsoak abesten ditu pasarte honetan Patxi.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-07-14

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com